

СТВОРЕННЯ ВЕБ-САЙТУ БІБЛІОТЕКИ

Основне завдання сучасної бібліотеки не тільки навчити читати і аналізувати книгу, а й навчити орієнтуватися у великому потоці інформації, швидко знаходити і виділяти головне, задовольнити інформаційні потреби суспільства. Тому необхідно модернізувати роботу шкільного бібліотекаря, озброїти його сучасними комунікаційними технологіями, адже змінюється не тільки суспільство, а й роль самого шкільного бібліотекаря, його підхід до обслуговування читачів. Виникає потреба у оволодінні комп'ютером як засобом інформації, який підвищує рівень мас-медійної грамотності працівника бібліотеки. Роль бібліотекаря у навчально-виховному процесі щораз збільшується, але не потрібно забувати, що збільшуються й вимоги до працівника бібліотек. Сучасний бібліотекар повинен вміти:

- грамотно працювати з інформаційними ресурсами, знаходячи та представляючи інформацію в тому вигляді, в якому вона необхідна користувачу;
- тримати "руку на пульсі" інформаційного ринку;
- створювати власний інформаційний продукт (електронні каталоги і картотеки, електронні формуляри, рекомендаційні списки літератури, огляд сайтів в Інтернеті);
- підтримувати комп'ютерну техніку, мережі в робочому стані, вміти працювати на всіх видах техніки, які є в бібліотеці.

Саме ці завдання змінили роль і самого шкільного бібліотекаря, його підхід до обслуговування читачів. Змусили зайнятися самоосвітою, самовдосконаленням, підвищенням кваліфікації. Сьогодні вже мало мати доступ до Інтернету для того, щоб надавати своїм користувачам можливість користуватись іншими ресурсами, потрібно ще зуміти показати свої.

Що ж це за поняття - веб-сайт, веб-сторінка? Наскільки складно і наскільки просто відкрити свій веб-сайт? Веб-сторінка – це документ, або сукупність документів, об'єднаних у сайт і пов'язаних однією темою. Веб-

сторінка бібліотеки висвітлює інформацію, яка є цікавою і корисною для читачів. Це може бути інформація про фонди, літературу, каталоги, картотеки, режим роботи, правила користування бібліотекою, тематичні заходи, книжкові виставки, інформаційні послуги, що надає ця бібліотека користувачам. Веб-сайт - це віртуальний інформаційний центр, який об'єднує тематично пов'язані між собою веб-сторінки. Веб-сайт є презентацією діяльності бібліотеки в мережі Інтернет. Як правило, веб-сайт позначається трьома буквами www – World Wide Web (Всесвітнє павутиння). Сайт - це і є в нашому розумінні електронна сторінка.

Робота над сайтом починається з визначення головної мети, того, для чого він буде існувати. Потрібно прийняти за правило, що сайт здійснюється саме для читачів, а не для самих бібліотекарів.

Головна мета сайту:

- надати інформацію про бібліотеку, її послуги, фонди, заходи;
- надати користувачам Інтернету он-лайнний доступ до власних ресурсів;
- допомогти дітям зорієнтуватися в мережі, запропонувати їм посилання на цікаві та корисні ресурси;
- привернути увагу до роботи шкільної бібліотеки, читанню, книгам;

Завдання сайту:

- для структур управління - констатація участі бібліотеки в рішенні освітянських і виховних завдань;
- для читачів (учні, вчителі, батьки) - привернути увагу до подій бібліотечного життя, інформування про бібліотечні послуги, пошук шляхів співробітництва, залучення до читання окремих книг;
- для колег-бібліотекарів - презентація досвіду роботи, обмін інформацією;

Зміст сайту:

- висвітлення діяльності бібліотеки;
- окремі напрями діяльності: довідково-бібліографічна, індивідуальна, масова робота відділів бібліотеки;
- загальний фонд чи його складові частини: учбова література, художня література, періодика, медіатека;
- бібліотечні послуги.

Етапи роботи над сайтом:

1. Визначення мети і завдань, змісту сайту, читацького призначення.
2. Розробка структури сайту.
3. Аналіз і відбір матеріалів:
 - складання і редагування текстів;
 - фотозйомки, обробка зображень.
4. Створення сайту.
5. Ведення сайту.

Приблизна структура сайту шкільної бібліотеки

I. Про бібліотеку

1. Привітання завідувачки бібліотеки.
2. Основні завдання бібліотеки.
3. Історія бібліотеки.
4. Паспорт бібліотеки.
5. Правила користування бібліотекою
6. Актив бібліотеки.
7. Реклама бібліотеки.
8. Графік роботи бібліотеки.
9. Фотоподорож бібліотекою.

II. Структура бібліотеки:

1. Абонемент.
2. Читальний зал.
3. Каталоги і картотеки.

4. Інтернет-центр.

III. Ресурси бібліотеки:

1. Фонд бібліотеки.
2. Каталоги бібліотеки.
3. Періодичні видання.
4. Корисні посилання.
5. Нові надходження.
6. Діагностика.
7. На допомогу вчителям.
8. Година читання.
9. Календар знаменних дат.

IV. Масові заходи.

V. Новини та події.

VI. Калейдоскоп.

Сайт повинен бути зручним у використанні. Користувач (читач) повинен легко орієнтуватись і знаходити необхідну йому інформацію. Створення індивідуального дизайну означає, звичайно, багато. Але на цьому цінність сайту не вичерпується. Його необхідно постійно поповнювати новою інформацією, матеріалами, щоб не втратити інтерес користувача (читача). Сайт - це обличчя нашої бібліотеки в глобальній мережі, і від того, як його створено, будуть безпосередньо судити про неї. Він не тільки представляє нас, нашу роботу, головне його завдання залучати до нас нових читачів. Саме створення власних веб-сайтів впливає на змінений ролі бібліотеки і сприяє створенню в ній нового інформаційного, інтелектуального та навчаючого простору.

Методичні рекомендації щодо створення веб-сайтів бібліотек

1. Формування бібліотечних веб-сайтів (або сторінка) в Інтернеті повинно бути підпорядковано головним цілям і завданням.

2. Програмне та технічне забезпечення бібліотечних веб-сайтів повинно базуватися на новітніх інформаційних технологіях, що дасть змогу користувачеві мати зручний інтерфейс і простоту навігації по його рубриках і сторінках. Досвід доводить, що такі користувацькі вимоги досяжні, коли структура серверу логічно побудована.

3. Дизайн бібліотечних веб-сайтів варто витримувати в єдиному стилі, при цьому мати оригінальні естетичні критерії та рішення. Рекомендується не використовувати у великих обсягах графічні та мультимедійні додатки, що значно уповільнює одержання інформації.

4. Змістове наповнення бібліотечних веб-сайтів має охоплювати різні види інформації: бібліографічну, фактографічну, повнотекстову. Головна умова розробки цієї основної частини бібліотечного серверу - попередня детальна підготовка основних рубрик та гіперпосилань з урахуванням інформаційних потреб основних категорій користувачів.

5. Повнотекстова інформація (або електронні версії текстів) на бібліотечних веб-серверах ще не є досить поширеною з багатьох причин: технологічні труднощі відтворення (сканування) тексту (особливо великого за обсягом), недотримання авторських прав, плата за послуги тощо. Хоча слід зазначити, що така інформація розповсюджена у вигляді електронних текстів тез, доповідей, статей та періодичних видань на сторінках веб-серверів освітніх наукових закладів. Повнотекстова інформація також потребує розробки надійного довідкового апарату для забезпечення зручного пошуку.

6. Усі інформаційні ресурси на бібліотечному веб-сервері мають бути упорядковані і легко доступні будь-якому користувачеві, що можливо досягти за допомогою розробки єдиної інформаційно-пошукової системи.

7. На бібліотечному веб-сайті доцільно створювати окремі розділи, що будуть містити посилання на найбільш корисні та запитуванні цікаві

сторінки в Інтернеті, які відповідатимуть профілю бібліотеки і тематиці запитів користувачів. Такі розробки корисні, насамперед для внутрішнього (локального) користування бібліотеками.